

Liikenne- ja viestintäministeriö
Hannu Pennanen

Viite: LVM 2435/03/2012

Hallituksen esitys laiksi rautatielain muuttamisesta

Rautateitä koskeva RINF-direktiivissä veloitetaan jäsenvaltiot perustamaan ratarekisteri ja tarjoamaan eri osajärjestelmien tiedot ERA:n perustamaan rautateiden infrastruktuurirekisteriin. Direktiivin mukaan jäsenvaltiot itse päättävät, mitkä yksiköt vastaavat kansallisen infrastruktuurirekisterin perustamisesta ja ylläpitämisestä. Liikenteen turvallisuusvirasto on 16.3.2012 antanut Liikennevirastolle määräyksen soveltaa direktiiviä valtion rataverkon osalta. Voimassa olevan rautatielain 70 §:n mukaan Liikennevirasto pitää ratarekisteriä valtion rataverkkoon kuuluvien osajärjestelmien ominaisuuksista.

Lausuntopyynnön kohteena olevassa hallituksen esitysluonnoksessa rautatielain 70 §:ää muutettaisiin siten, että vastuu ratarekisterin pidosta siirtyisi Liikennevirastolta Liikenteen turvallisuusvirastolle. Liikennevirasto rataverkon haltijana olisi velvollinen toimittamaan Liikenteen turvallisuusvirastolle tiedot hallinnoimistaan rataverkoista siinä laajuudessa ja aikataulussa kun asetuksella tarkemmin säädellään.

Komission antamassa päätöksessä rautatieinfrastruktuurirekisteriä koskevista teknisistä eritelmistä määrätään, että 16.3.2015 mennessä on kansallisessa ratarekisterissä oltava tiedot, jotka koskevat päätöksen voimaantulon jälkeen käytönotettuja infrastruktuureja. Hallituksen erityksestä ei selkeästi käy ilmi mitä tietoja Liikenneviraston tulisi siirtää Liikenteen turvallisuusvirastolle 31.12.2014 mennessä. On tärkeää, että siirrettävistä tietosisällöistä, niiden toimittamisesta ja toimittamisen aikataulusta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Hallituksen esitysluonnoksen perusteluissa todetaan, että Liikenneviraston tulisi siirtää valtion rataverkkoa koskeva rekisteri Liikenteen turvallisuusvirastolle. Liikennevirasto korostaa, että kyseessä ei ole eikä voi olla ratarekisterin siirtäminen vaan kyse on rautatieinfrastruktuurirekisterin vaatimusten mukaisten tietojen siirtämisestä. Tämä ei käy selkeästi esille esityksen perusteluista vaikka itse lainmuutoksessa puhutaan tietosisällön siirrosta.

Esityksen perusteluissa korostetaan, että rataverkon haltijat voisivat jatkossakin kerätä hallinnassaan olevaa rataverkkoa koskevia tietoja myös itselleen, koska ne tarvitsevat rataverkkoa hallinnoidakseen myös sellaisia tietoja, joita ei sisällytetä komission päätöksessä tarkoitettuun ratarekisteriin. Hallituksen esitysluonnos ei siis poista Liikenneviraston mahdollisuutta jatkossakin pitää omiin tarpeisiinsa rekisteriä hallinnoimastaan valtion rataverkosta eikä muuta vastuuta rataverkon omistamisesta ja hallinnoimisesta sinänsä. Liikenneviraston ratarekisteri on rataverkon haltijan tehtävien kannalta välttämätön omaisuusrekisteri muun ohella ra-

danpidon tehtävien suunnittelun ja aikatauluttamisen, hoitamisen ja omaisuuden hallinnan kannalta.

Esitetyllä lainmuutoksella arvioidaan olevan kustannusvaikutuksia myös Liikennevirastolle. Tiedonsiirtoratkaisujen toteuttaminen ja ylläpito sekä tietosisältöjen koostaminen siten, että rakentuva kokonaisuus on toimiva, edellyttävät Liikennevirastolta panostusta teknisiin järjestelmiin ja henkilöresurssin varaamista kehitys- ja toimintavaiheen tehtäviin. Näitä taloudellisia vaikutuksia ei hallituksen esityksessä ole huomioitu. Virasto on arvioinut, että kustannusvaikutus on ensivaiheessa noin 50 000 euroa ja vuosittainen kustannus tätä pienempi.

Liikennevirastolla ei ole muilta osin huomauttamista hallituksen esitykseen ja virasto kannattaa esityksen mukaista rautatielain 70 §:n muutosta. Liikennevirasto korostaa yhteistyön merkitystä kansallista rautateiden infrastruktuurirekisteriä perustettaessa. Järjestelmien ja tietojen yhteensopivuuden ja sitä kautta mahdollistuvan tehokkaan toiminnan varmistamiseksi on tärkeää, että jo infrastruktuurirekisterin varhaisesta kehitysvaiheesta lähtien rekisterin perustaja ja tietojen toimittajat sopivat tarpeellisista teknisistä määrittelyistä yhdessä ja osapuolet velvoitetaan kehittämään ratarekisteriä yhteisesti sovitun tietomallin mukaisesti.

Pääjohtaja

Rami Metsäpelto

Lakiasiainjohtaja

Virpi Kangasniemi

JAKELU
TIEDOKSI

kirjaamo@lvm.fi, hannu.pennanen@lvm.fi
kirjaamo@liikennevirasto.fi